

АРХІТЕКТУРНО-ПЛАНУВАЛЬНА ОРГАНІЗАЦІЯ ЗАЛІЗНИЧНИХ ВОКЗАЛІВ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

У роботі наведені особливості архітектурного проектування залізничних вокзалів.

Ключові слова: залізничний вокзал, архітектурно-планувальна організація.

Abstract

The work presents the peculiarities of the architectural design of railway stations.

Keywords: railway station, architectural and planning organization.

Вступ

Одним з найважливіших аспектів формування просторової композиції привокзальної ділянки та комплексу є організація просторових зв'язків, які ґрунтуються на функціональних взаємозв'язках.

В сучасних умовах вокзальний комплекс є невід'ємною частиною зовнішньої транспортної системи будь-якого міста і в той же час він повинен органічно входити в систему внутрішнього транспорту. Пристрої і об'єкти залізничного транспорту вимагають територій великого розміру. Вони є великими архітектурними спорудами і надають вирішальне значення на планування міста і окремих його районів, впливаючи на їхній архітектурний вигляд.

Метою роботи є визначення особливостей архітектурного проектування залізничних вокзалів.

Основна частина

Особливості архітектурно-планувальної організації вокзалів у великих містах базуються на переліку основних груп приміщень, які у більшості громадських будівель схожі. Але своя специфіка у будівель вокзалів вимагає деяких особливостей у плануванні та розташуванні основних груп приміщень згідно функціональним потребам того чи іншого типу споруди (якщо це система з декількох терміналів) чи централізовано в одній будівлі вокзалу.

Вокзал включає:

- пасажирські платформи (з навісами або без них);
- переходи через залізничні колії (вокзальні переходи) на одному або на різних рівнях;
- пасажирську будівлю (будівлю вокзалу) і павільйони;
- малі архітектурні форми та візуальну інформацію.

Геометричний вигляд - основна особливість форми архітектурно - планувальної системи споруди, він визначається співвідношенням розмірів форми по трьох координатах простору (ширині, висоті, глибині).

На сприйняття об'ємності форми вокзалу впливають: вигляд її поверхні, положення і ракурс форми відносно глядача, висота горизонту, оптимальне положення глядача, обумовлене нормальною точкою зору 30° і відстанню, зручною для огляду, характер розчленовування її поверхні і маси.

Архітектурно-планувальні особливості організації вокзалів на пряму залежить від вдалої композиції, а вірніше від комплексу всіх засобів.

Фактори, що впливають на формування архітектурного об'єкту (об'єктивні передумови) а саме:

- природно-кліматичні і екологічні умови;
- адміністративно-господарське значення міста, кількість населення і його демографічні особливості;

- соціально-економічні умови;
- містобудівні ситуації;

матеріально-технічні умови зведення будівель і споруд.

Також впливають комбінаторні варіанти на функціональному, містобудівному рівнях та із визначенням зв'язків між даними елементами.

Висновки

Ідея образно-художнього рішення залізничного вокзалу включає використання елементів благоустрою, які підкреслюють індивідуальність середовища та відповідають всім вимогам зручності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. https://dspace.nau.edu.ua/bitstream/NAU/46578/1/%D0%93%D1%83%D1%80%D0%B0_%D0%9C_%D0%9E_%D0%B7%D0%B0%D0%BF%D0%B8%D1%81%D0%BA%D0%B0.pdf
2. Архітектурне проектування громадських будівель і будівель.- М.: Стройиздат, 1985.- 541 с.
3. Клименко П. Я.. Современные тенденции в архитектурных решениях транспортно-логистических комплексов. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://archvuz.ru/2012_2/4
4. Лебедкина Д. С. Формирование архитектуры современных железнодорожных вокзальных комплексов как многофункциональных городских структур. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://archvuz.ru/2012_22/57

Ганчевська Надія Ярославівна — студентка групи БМ-21 МС, факультет будівництва, цивільної та екологічної інженерії, Вінницький національний технічний університет, Вінниця,
e-mail: nadya.q@ukr.net

Науковий керівник: *Віталій Вікторович Швець* — завідувач кафедри, доцент кафедри будівництва, міського господарства та архітектури Вінницького національного технічного університету.

Nadia Ya. Hanchevska — student of BM-21ms group, Faculty of Construction, Civil and Environmental Engineering, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia.

Supervisor: *Vitaly V. Shvets* — head of the department, associate professor, Department of Construction, Urban Economy and Architecture, Vinnitsa National Technical University.